

NAIT SOEZ'N

ORGAAN VAN DE GRONINGER STUDENTENBOND
NOV. 1977 6^eJAARGANG NR. 16 50 CENT

SAMEN STAAN WE STERKER

Word lid van de GSB

De kwaliteit van je onderwijs, daar gaat het om. Stage, praktika, projecten en de studieinhoud, komen de laatste tijd steeds meer in de kniel. Verschooning van het programma (invoering selectieve propedeuse etc) merk je dagelijks. Dat soort zaken maken optreden van de studenten nodig; optreden voor het behoud van goede studie-onderdelen en verbetering van de inhoud van andere (slechtere) delen uit het programma. Een groot deel van de problemen komt voort uit het tekort aan financiële middelen: personeelstekorten leiden tot te grote werkkolleges en wachtlijsten bij praktika, en studentenstops. Vorig jaar waren er 11 stops, en komend jaar zullen er waarschijnlijk weer veel studenten niet hun 1e keuze kunnen gaan studeren. De maatregelen tav het Wo worden door regering en sommigen aan de RUG gepresenteerd als onontkoombaar. Maar; waarom wél bezuinigen op onderwijs en gezondheidszorg, maar niet op defensie en op subsidies aan grote ondernemers? Behoud en verbetering van de kwaliteit en de toegankelijkheid van het WO moet volgens de GSB voorop staan. In het verleden zijn vaak successen geboekt in deze zin. Voorwaarde daarvoor is wel, dat niet elke student individueel probeert zaken aan te pakken, maar zich organiseert in z'n vakbond, de GSB. Een vakbond waarin ervaringen uitgewisseld kunnen worden, en waarin slagvaardig opgetreden wordt. Juist in deze tijd waarin er een rechtse CDA-VVD-coalitie dreigt, moeten we ons in het WO sterk maken tegen afbraak daarvan. Wordt daarom lid voor 1december a.s.. Want dat is de magische dag waarop het aantal leden geteld wordt, op grond waarvan de GSB haar subsidie krijgt. En dat geld is hard nodig; voor Nait Soez'n, brochures, pamfletten, reiskosten etc. En als je nou echt geen geld hebt, kun je nog altijd wel uitsel krijgen van bè aling; nl. door achterop de accept girokaart de datum te schrijven waarop je wel kunt betalen. Wordt dus lid.

en werf een lid

in dit nummer:

Letteren

Mogen studenten lid zijn van een vakgroep, en zo ja in welke mate? Die vraag houdt de Letterenfaculteit de komende tijd bezig. Op pagina 3: het weren van studenten uit democratische organen.

Begroting

De intentionele begroting 1978 is uit. In dat werkstuk zet het College van Bestuur van de RUG haar financiële plannetjes voor het komend jaar op een rijtje. Op pagina 6b een voorbeschouwing van de komende begrotingsperikelen.

Herpro

De middenpagina is dit nummer gewijd aan deel 2 van de vervolgsérie over de herstructurering van het WO. Dit keer: de inhoud van het jetsontwerp, zoals dat in 1975 in de 2e Ka er besproken werd. 5-jarige cursusduur, selectieve propedeuse, inschrijvingsduur; dat alles op de pagina's 6 en 7.

Ontwikkelen

De ontwikkelingsplannen voor het WO zijn onderwerp van felle discussie's. Wat zijn dat, die ontwikkelingsplannen; wat zijn de nadelen van deze hele operatie? Op pagina 5 een antwoord op deze, en op andere, vragen.

Verder

Verder in dit nummer:

- De Uraad vergaderde over de vestigingsplaats van de nieuwe universiteitsbibliotheek. Blijft de UB in de binnenstad? Pag. 9.
- Wat is dit nou, een werkkollege of een overhoorurtje? Die vraag stellen studenten bij Sociale Geografie zich. Pag. 10

Stop de neutronenbom

"Vandaag is het precies drie maanden geleden dat 130 mensen initiatief namen tot de aktie 'stop de neutronenbom'. In die drie maanden is de aktie ongelooflijk gegroeid: op dit moment zijn er al meer dan 160.000 ondertekenaars, en hangen er in den lande al zo'n 100.000 affiches". Dat zei Thewis Wits, een van de groningse initiatiefnemers, donderdag 19 november, op een informatieve bijeenkomst over de neutronenbom.

"Laten we ons niet vergissen, in militaire kringen wordt de beslissing over het al of niet invoeren van de N-bom als de belangrijkste veslissing uit de geschiedenis van de NAVO gezien. De aktie is, volgens Thewis Wits, in korte tijd uitgegroeid tot een algemene vredesbeweging. Mensen van allerlei verschillende overtuigingen doen er aan mee, en vanuit allerlei invalshoeken protesteren zij. "Velen zijn geschokt door de onmenselijkheid van het wapen; anderen zien het wankel evenwicht in de wereld bedreigd, en vrezen een nieuwe oorlog; weer anderen maken zich vooral zorgen over de inzetbaarheid van het wapen in Europa, terwijl ook de afschuw van de atoombewapening in het algemeen voor velen aanleiding is om te protesteren." In zijn rede gaf Th. Wit aan dat de beslissing over de invoer

ring van de neutronenbom niet persé zal leiden tot een invoering van het wapen. "Carter heeft niet voor niets gezegd: 'ik wacht op Europa'; Als Nederland, of als de hele NAVO de invoering van de N-bom weigert, dan komt het ding er ook niet." Hans Akkermans ging vervolgens in op de gevaren van de N-bom, en op de houding van de Nederlandse regering. "In een notitie van 22 oktober zegt de nederlandse regering 'geen standpunt' te hebben. Wel maakt ze er melding van dat in de NAVO al enige jaren -blijkbaar in het geheim- gepraat over de invoering van het wapen, en over het feit dat vele bondgenoten het 'militaire belang' van het wapen aanvaarden. De enige zorg van de NAVO is, en dat blijkt ook wel uit andere publikaties, het "positief beïnvloeden van de publieke opinie". Dát

geeft meteen al aan hoe bang men in het Pentagon is van onze aktie".

Akkermans beschreef precies het proces wat er in het menselijk lichaam plaats heeft, als er in de buurt een N-bom ontploft. "De hersenen worden vergaand aangetast, het lichaam staat bloot aan volledige uitdroging, en bloedlichaampjes verdwynen." Dat alleen al, dat onmenselijke van het aapen, is al reden genoeg om er fel tegen te zijn. En nogmaals over de taak van de nederlandse regering zei hij: "Nederland heeft formeel in de NAVO een veto-recht om installatie van de N-bom in Europa tegen te houden. En, aangezien de NAVO een federatie is, kan helemaal niemand Nederland verplichten neutronenbommen in haar land toete staan." "Als de regering nu echt nee zegt, dan kan Nederland, niet alleen op voetbalgebied, een internationale rol spelen".

Medio December wordt in Groningen een manifestatie tegen de invoering van de N-bom georganiseerd. Nadere mededelingen daarover volgen nog.

Kort nieuws

Werk

Normaal zijn jaarverslagen de moeite van het lezen voor out-siders bijna niet waard. Het boekwerk 'Werk in uitvoering 76/77' is een zeer gunstige uitzondering op deze regel. Het jaarverslag van deze toneelgroep brengt een interessant verslag van de werkzaamheden. De lezers krijgen een indruk van de manier van stukken maken aan de hand van het jongste stuk 'jatwerk', een show over jeugdkriminaliteit. Foto's van de voorbereidingen opvoering en 'nawerk', en stukken tekst uit de show biedt dit jaarverslag in overvloed. Ook wordt ingegaan op het dilemma van het toneelgroepen die voor een maatschappij-kritische benadering in hun stukken kiezen; de vraag: ontwikkelen naar een 'theatergroep' of de nadruk leggen op 'politieke en vormende mogelijkheden van het werk'. Werk in Uitvoering maakt die keus: uiteindelijk zijn ze een "onderdeel van een brede linkse beweging, die op diverse fronten bezig is maatschappelijk veranderingen te weeg te brengen." Bij het lezen van dit jaarverslag maakt je het tonel dit jaarverslag maak je het toneel van Werk in Uitvoering van nabij mee. Het verslag is te verkrijgen door f 8,- over te maken op giro 3812846 t.n.v. Werk in Uitvoering, o.v.v. 'jaarverslag 76/77.'

Feest

ASCA feest "De Langste Nacht". Elk jaar wordt op de Academie voor Sociale en Culturele Arbeid (ASCA) door studenten een feest

georganiseerd in het kader van de internationale solidariteit met onderdrukte volkeren of bevolkingsgroepen over ter wereld. Vorig jaar en ook dit jaar is het de onderdrukte gekleurde bevolking van Zuidelijk Afrika die steun krijgt in haar strijd voor gelijkwaardigheid en democratie. Het feest wordt gegeven op 25 november a.s. in het ASCA-gebouw aan de Oosterhamriklaan 65. Er staan dan allerlei activiteiten op het programma waaraan men tegen geringe vergoeding deel kan nemen. Om 5 uur wordt de spits afgebeten door een klaverjastoeernooi; vervolgens is men in de gelegenheid warm te eten. Om 8 uur begint het avondprogramma met o.a. een spreker van het A.N.C. de toneelgroep Zuidelijk Afrika, het A.N.J.V. koor, Cabaret 3x bellen" een kermis, Amerikaanse verkoop en diverse popgroepen o.a. Central Heating en Subway.

De toegangsprijs is f 4,-. Kaarten zijn ook in de voorverkoop te krijgen bij alle H.B.O.-instellingen en bij de H.B.O.-bond: G.S.B. in de Visserstraat 46. Iedereen is welkom. Tot ziens op het feest.

T.a.v. de demonstratie van 29 oktober zijn een aantal onduidelijkheden en onzorgvuldigheden recht te zetten. Allereerst was het de GSB die het initiatief heeft genomen tot de demonstratie, en die ook de zorg voor haar rekening nam.

De overige organisaties (totaal 22) ondersteunden het initia-

tief, de eisen en de tekst van het pamflet, en riepen langs deze weg op om mee te doen aan de demonstratie.

In de haast (3½ dag voorbereiding) zijn een aantal fouten gemaakt: Het Groninger Comité Zuid Afrika is verward met het Landelijk Comité Zuid Afrika (Vroeger Angola Komité), tijdens de demonstratie zijn slechts een zeer beperkt aantal ondersteunende organisaties vermeld via de geluidsinstallaties.

Een en ander heeft geleid tot wat ontstemde reacties achteraf van de ondersteunende organisaties, en voor een deel zijn deze dus ook terecht. In een brief van de PSP aan alle deelnemende organisaties is nu ernstig kritiek geuit op de GSB m.n. op het punt van de (afspraken over) de sprekers op 22 november. Afspraken

Vervolg op pag. 4

NAIT SOEZ'N

UITGAVE VAN DE GRONINGER STUDENTENBOND

Redactie: Peter de Vries, Jan Koers en Loes Steensma.

Fotografie: Theo Mensen en Bart Onnes.

Medewerkers: Albert Jansen, Pierre Karsten, José van Reijen, Bert Meyberg, Rees v/d Helm, en Henk Tameling.

Druk: drukkerij C. Regenboog, Zoutstraat 14.

Kopij voor het volgende nummer inleveren vóór 31 november.

Letteren

Studenten niet in vakgroepen?

De afgelopen jaren kon men regelmatig in de kranten lezen dat de invoering van de Wet Universitaire Bestuurshervorming (WUB) te traag zou verlopen. Althans, volgens bijv. ex-staatssecretaris Klein en de commissie Evaluatie WUB (de "cie-Polak"). De "bezorgdheid" van genoemde betrof niet alleen het tempo, ook viel een zekere ongerustheid te constateren over de manier waar op de WUB ingevoerd werd op de verschillende niveau's binnen de universiteit. Vragen als "leeft men de letter van de wet wel na" en "komt de geest van de wet wel voldoende tot uitdrukking" stelden Klein & co niet voor dovemansoren. Universitaire bestuurders kregen de verkeerde geest, stuurden de fakulteiten allerlei voorschriften over de invoering van de WUB, die er griezelig uitzien. De geest van Broekmeijer, Daudt, Lindenberg en andere ondermijners van Democratie en Wetenschap waarde niet alleen op het ministerie van Klein rond: ook op de universiteiten doemde zij dan hier dan daar op. Op de dagorder van sommige hoogleraren stond bovenaan: het weren van studenten. Extreme uitwassen hiervan vielen de afgelopen jaren o.a. te bespeuren aan de V.U., waar Diepenhorst c.s. massale acties opriepen bij hun anti-kommunistische hetze tegen delen van de studentenbevoeling.

puzzle

Minder extreme, maar evenzo laakbare ondemokratische activiteiten vielen en vallen te bespeuren op bijna iedere fakulteit. Zo speelt op dit moment op de letterenfakulteit de vraag wie lid kan zijn van de vakgroep. De beantwoording van deze vraag wordt door sommige bestuurders aangegrepen om grote delen van de geleding van de studenten hun (moeizaam verworven) posities te ontnemen en om aan hun democratische invloed op het interne onderwijs- en onderzoeksgebeuren een einde te maken. De bepalingen omtrent het lidmaatschap van de vakgroep vormen het sluitstuk van de fakultaire besluitvorming over de reglementering. Zoals het er nu uit ziet gaat de faculteitsraad op 2 december de laatste stukjes van de WUB-puzzle leggen. Op dit moment is het DB van de fakulteit bezig met het vraagstuk welke stukjes wel en welke stukjes niet gelegd mogen worden. Naar we hebben vernomen vindt een en ander plaats aan de hand van de door de vakgroepen ingediende voorstellen. Het grootste deel hiervan kenmerkt zich door het streven zoveel mogelijk studenten uit allerlei organen te weren. De meeste aandacht is gericht op de doelstelling zo weinig mogelijk studenten lid te laten zijn van de vakgroep, waardoor ook de samenstelling van het bestuur van de vakgroepen gedomineerd kan worden door hoogleraren op hun "gedemocratiseerde leerstoelen".

Door

Henk Tameling

Zo stelt (de staf van) de afdeling Engels voor alle student-assistenten het lidmaatschap van de vakgroep te verlenen. Dat bezuinigingen leiden tot het telkenjare verlagen van het aantal assistenten maakt deze bepaling zeer flexibel. Bij de afdeling Frans kwam het volgende konijn uit de hoed: alleen derdejaars- en ouderejaars studenten leveren een "bijdrage aan onderwijs en onderzoek" zodat eerste

je kijkt naar bijv. de ingelooftelijke hoeveelheden "studieverlaters", die door scherpe selectie in het studieprogramma het hoofd niet meer boven water kunnen houden. De afdeling Engels is een van de afdelingen die wat dat betreft de kroon spant, even als de afdeling Frans. (men leze de vorige afleveringen van Nait Soez'n).

Dat is dan ook een van de redenen dat op deze afdelingen en bij kunstgeschiedenis acties worden gevoerd voor het lidmaatschap van de vakgroep voor alle studenten; een essentiële voorwaarde voor het aan de orde stellen van studieproblemen van studenten en het eventueel veranderen van bepaalde onderdelen van het studieprogramma.

democratie

- en tweedejaars daárom geen lid kunnen zijn van de vakgroep. Gebleken is dat de voorstellen van Engels en Frans niet alleen qua inhoud ondeмократisch zijn; aan de tot standkoming van deze voorstellen hebben slechts (U raadt het al) de docenter meegewerkt. De studenten zijn niet eens geraadpleegd.

anders

Dat het ook anders kan bewijzen o.a. de afdelingen Nederlands en Duits, die voorstellen all studenten het lidmaatschap van de vakgroep te verlenen. Alleen met een dergelijk uitgangspunt blijft het mogelijk dat studenten invloed uitoefenen op hun eigen onderwijssituatie. Dat laatste is veelal bittere noodzaak als

De GSB-actiegroep Letteren roept alle Letterenstudenten op de acties voor behoud van de democratische rechten te ondersteunen: ondersteun de eisen op de handtekeningenlijsten, bezoek de vergaderingen van de actiegroep. (elke donderdagavond vanaf ca. half acht op kamer 425) en bezoek de meeting op 22 december om 12 uur in de toneelzaal van het alpha-gebouw.

Henk Tameling,
namens GSB-letteren.

PEGASUS
voor al uw
marxistisch leninistisch literatuur

tel. 231138

VAN SLAVERNIJ NAAR BEVRIJDING.

VRIJHEIDSSTRIJD IN ZUIDELIJK AFRIKA.

Door: Jan de Boo, pim Juffermans, Jacques Meerman en Henk Odink.

177 pag., paperback. 1e druk, f15,-.

Vrijheidsstrijd in Zuidelijk Afrika geeft een bondige schets van de politieke situatie in en rond Zuidelijk Afrika.

De auteurs brengen de voornaamste aspecten naar voren van de ontwikkelingen in dit deel van Afrika en zijn er daarbij van uitgegaan enkele belangrijke achtergronden te belichten.

Hun speciale aandacht richt zich op Angola, Zuid-Afrika, Rhodesië, Zuid-West-Afrika en Mozambique, landen, die de laatste tijd in het middelpunt van de aandacht staan, omdat daar de strijd voor de vrijheid zo'n grote vlucht heeft genomen.

Kort nieuws

Vervolg van pag. 2.

daarover zijn echter nooit gemaakt. Ondersteuning werd slechts gevraagd voor de eisen en het pamflet, dat op riep tot de demonstratie. Overigens was het de PSP bekend dat er iemand van de AABN zou spreken (evenals iemand van het ANC). De GSB betreurt het zeer, dat de kritiek niet eerst met de GSB besproken is, maar dat een brief naar alle organisaties is gestuurd. O.i. is het n.l. niet bevordelijk voor de acties ter ondersteuning van de Zuid Afrika bevrijdingsbeweging en eventuele samenwerking op dit punt is tussen de daarvoor in aanmerking komende organisaties in Groningen.

Vraag niet hoe 't kan, maar profiteer ervan.
Een ziektekostenverzekering met royale dekking.
Voor f 340,- per jaar. Bij de SSGZ.

Stichting Studenten Gezondheids Zorg.
Centrale administratie,
Stadhouderskade 140,
Amsterdam.
Telefoon: 020-718144.

Pro Civibus,
Oude Kijk in 't Jatstraat 24/10
(harmonietuin)
Groningen, tel. 129267

(advertentie)

REGEN BOOG

Stichting Drukken C. Regenboog
Zoutstraat 14
Groningen
Telefoon 128370

(advertentie)

**UNIEKE KORTING OP ALLE
BOEKEN 15-50%**

Speciale aanbieding:

V.I. LENIN - Keuze uit zijn werken

3 delen, gebonden (1 600 pag. p. dl.)

met Biografie

Nu totaal

f 15.00

STER-BOEK

import boekhandel
Visserstraat 3 en 8, Groningen

Winkel geopend dagelijks van 12.00-17.00 uur

Ontwikkelingsplannen

Beleidsindicaties geen richtlijn

In de universiteitsraad van 27 oktober j.l. is uitgebreid "gediskussieerd" over de richtlijnen voor het opstellen van een ontwikkelingsplan. Deze richtlijnen moeten voor het College van Bestuur het handvat vormen om de onderhandelingen met de fakulteiten in november te voeren. Aan de hand van deze besprekingen zal de universiteitsraad op 16 december een definitief universitair ontwikkelingsplan vast moeten stellen. Planning, een schone zaak, ook voor de GSB, maar niet zoals het nu gaat. In dit artikel zal worden aangegeven wat het ontwikkelingsplan behelst, waarom de GSB zich verzet heeft tegen de opstelling ervan en waarom wij vinden dat het ontwikkelingsplan een ondemokratisch karakter heeft.

1966

Reeds in 1966 kwamen de eerste ideeën over een ontwikkelingsplan tot stand bij de toenmalige onderwijsminister Bot. Hij voelde al de behoefte aan een systematische verdeling van de universitaire middelen en wilde via het ontwikkelingsplan nieuwe ontwikkelingen aan de universiteiten in kaart brengen. Aan de hand van beargumenteerde behoeften zou het geld en personeel verdeeld worden: het ontwikkelingsplan had bij Bot een wervend karakter.

Toen de economische crisis zich begon te manifesteren en men dacht deze op te kunnen lossen door scherpe bezuinigingen op o.a. het wetenschappelijk onderwijs, werd het idee van Bot weer tevoorschijn gehaald door Klein. De bedoeling van de (inmiddels ex-) staatssecretaris was echter geheel verschillend van die van Bot. Het wervend karakter verdween en de universiteiten mochten binnen de financiële randvoorwaarden van het ministerie aangeven hoe ze het onderwijs en de opvang van studenten denken te organiseren.

De vraag "Waar heb je hoeveel geld nodig voor goed onderwijs en onderzoek" werd veranderd door Klein in "Hoe denk je de drastiese bezuinigingen op te vangen, en geef eens aan waar ik nog wat vanaf kan halen?"

randvoorwaarden

Hoe de uitvoering van de bezuinigingen via het ontwikkelingsplan gestalte krijgen wordt duidelijk als we de ministeriële randvoorwaarden bekijken.

Anderhalf jaar geleden ontstond verontwaardiging bij de universiteiten toen Klein te kennen gaf dat er voor de gezamenlijke instellingen niet meer dan 415 personeelsplaatsen bij zouden komen. Toen al werd aangegeven dat onderwijs en onderzoek danig in de knel zouden komen, door toenemende studentenaantallen. De staatssecretaris ging begin dit jaar nog een forse bezuinigingsstap verder. In februari verschenen de Beleidsindicaties en direkt daarop de Richtlijnen behorende bij het opstellen van ontwikkelingsplannen. In dit gedachten-spinsel, dat nooit aan democratische besluitvorming (2e kamer ed.) onderworpen is geweest, worden de kaders nog scherper gesteld. Tot

1983 zal een toenemend aantal onderwijsvragende studenten (in de beleidsindicaties berekend op 90.000 in 1983) opgevangen moeten worden met gelijkblijvende middelen. Alweer ontstond veel verontwaardiging bij alle instellingen van W.O. hetgeen resulteerde in een unanieme afwijzing van de beleidsindicatie. En enkele weken geleden ging Van Kemenade nog verder!

Uit nieuwe berekeningen bleek dat in 1983 niet 90.000 studenten onderwijs zullen aanvragen, maar 120.000. Ook voor deze 30.000 extra studenten (twee grote universiteiten vol!) zal geen stuiver extra beschikbaar worden gesteld.

Door

Kees v/d Helm

Op onaanvaardbare wijze wordt met de kwaliteit van onderwijs en onderzoek omgesprongen. Als nu al dagelijks de gevolgen van bezuinigingen naar voren komen in massale hoorcolleges, met docenten die zich niet voldoende kunnen voorbereiden in te kleine zalen, als we nu al zien dat onderzoek niet voldoende van de grond komt door gebrek aan middelen en mankracht, als we nu de studentenstops en de vele wachtlijsten voor cursussen en praktika bekijken, hoe moet het dan in 1983?

antwoord

Op deze vraag zou het ontwikkelingsplan een antwoord moeten geven. Een

antwoord dat volgens de GSB niet gegeven kan en mag worden, omdat dit de schijn wekt dat er binnen het kader van gelijkblijvende middelen aanvaardbare oplossingen mogelijk zouden zijn. Een antwoord kan alleen maar onaanvaardbare elementen bevatten zoals uit de woorden van Van Kemenade wel blijkt. Op de vraag hoe het in 1983 dan wel moet brengen hij de volgende "oplossingen" naar voren in de vergadering van het Planning Overleg Orgeaan van 20 okt. j.l.

- meer studentenstops
- nog minder onderzoek dan de in de Beleidsindicatie genoemde 7800 manjaren W.P.
- substantiële extensivering van het onderwijs, hetgeen de kwaliteit van het wetenschappelijk onderwijs wel eens zover kan aantasten dat de wettelijk vastgestelde term "wetenschappelijk" ter discussie komt.
- meer algemene varianten in de geherprogrammeerde studies, wat neerkomt op herprogrammering op basis van financiële kaders i.p.v. onderwijskundige argumenten.

Het zal duidelijk zijn dat dit voor de GSB geen oplossingen zijn. Binnen de opgelegde kaders valt niet te plannen, mede omdat ze niet democraties vastgelegd zijn. Meewerken aan het opstellen van een ontwikkelingsplan (die geen echte plannen zijn, maar elk jaar drasties bijgesteld worden vanuit imperativen van een diskutabele soc. ekon. politiek) is het mes op eigen keel zetten. Als eind '78 de behandeling in de 2e kamer plaats vindt, zal gesteld worden dat er in nauw overleg met de universiteiten plannen tot stand zijn gekomen. Wanneer we niet nu de randvoorwaarden aanvechten dan zal de kritiek die we erop hebben niet tot het parlement doordringen. Op deze manier wordt de democratische besluitvorming ontwricht, en het W.O. afgebroken.

Oud- staatssecretaris Klein.

Inhoud wetsontwerp

Herstructurering en het onder

"Dit jaar zal de herstructurering van het WO opnieuw zeer aktueel worden". Zo begonnen we vorige keer een artikel over de geschiedenis van het wetsontwerp herstructurering Wetenschappelijk Onderwijs. In dit artikel gaan we in op de inhoud van dat wetsontwerp, en op de daaruit voortvloeiende gevolgen voor het onderwijs en onderzoek aan de (sub) faculteiten.

De herstructurering; dat is het hele proces van uniformering en normering van het WO: uniforme cursusduur, selectieve propedeuse scheiding van onderwijs en onderzoek. De studenten en hun vakbonden formuleerden felle kritiek op de wet; kritiek die zoals later bleek, weerklank vond bij grote delen van de universitaire bevolking. Onderwerp van kritiek waren o.a. de cursusduur verkorting de inschrijvingsduur beperking de selectie, fasering et. Op de inhoud van de wet en de kritiek daarop gaan we nu in: in volgende artikelen worden o.a. de maatschappelijke achtergronden belicht van het ontstaan van de wet.

cursusduur

De cursus duur van de studies was het eerste punt wat in de nieuwe wet geregeld moest worden. De lengte van de programma's zou beperkt worden tot 4 jaar. De argumenten van het ministerie waren globaal:

- de structuur van het wetenschappelijk onderwijs stamt nog uit de tijd van voor de schaalvergroting die tengevolge van de toenemende studentenaans

studentenaantallen optrad. Er zal dus een aanpassing aan deze nieuwe situatie moeten komen. Flexibeler onderwijs meer doorstroming waren de trefwoorden van de ministeriele verdediging.

- in een zich snel ontwikkelende samenleving met een zich snel ontwikkelende wetenschap, is de noodzaak tot een diepgravende opleiding niet meer aanwezig. Immers, de kennis verandert snel, en dus is het maar verspilling om mensen een lange en diepgaande opleiding te laten genieten. Nee, een kortere basis-opleiding met later waar nodig bij- en herscholingskursussen was veel beter.

- De arbeidsmarkt raakt overvoerd met te hoog opgeleide academic.

Allemaal werklozen, allemaal weggegooid geld. Bovendien geeft zo'n situatie alleen maar frustraties bij de mensen, en kost het een hoop geld. De eerste stelling, schaalvergroting. (zo reageerden de studenten-

vakbonden) vormt op zich geenszins een argument voor de voorgestelde verkorting van de cursusduur.

Er zijn best wel andere mogelijkheden om dit probleem op te vangen; variërend tussen een aantal extremen als uitbreiding van personeel en middelen en niveau verlaging dan wel hogere percentages studiestakers.

Er wordt dus duidelijke een keuze gemaakt, maar die keuze is slecht beargumenteerd en niet geëxpliciteerd. Bovendien is er samen met die schaalvergroting wel het een en ander veranderd in het onderwijs.

Veel studieprogramma's zijn totaal veranderd en drastisch omgegooid.

De tweede stelling is natuurlijk arbitrair: alle kennis veroudert.

Het geven van post-academische blijft altijd noodzakelijk. Ten tweede is het een valse voorstelling van zaken wanneer de regering het doet voorkomen dat iedereen in aanmerking komt voor 4 jaar basis-opleiding + 2 jaar post-academisch onderwijs.

De post-academische kursussen blijven n.l. beperkt tot een zeer kleine groep mensen.

De derde stelling, de arbeidsmarkt-krapte, is een onverantwoorde aanneme: de maatschappelijke ontwikkelingen staan niet stil. Er is een grote behoefte aan academici als je denkt aan de grote milieu-problemen, het artsen tekort etc. Tegen de drie stellingen in z'n algemeenheid kan aangevoerd worden dat er absoluut niet uitgegaan wordt van onderwijskundige motieven.

Dat niet de wil tot verbeteren van de studies voorop staat, maar vage 'maatschappelijke behoeften'. Maatschappelijke behoeften waar het karakter wel vast te stellen is: de behoeften van het bedrijfsleven. In diverse interviews en brochures komen de werkgevers en hun organisatie daar (de ene keer duidelijker dan de andere keer) ronduit voor uit. De uniforme verkorting van de studieduur brengt noodzakelijkerwijs een verschooning en verschraling van het onderwijs met zich mee.

Dat niet de wil tot verbeteren van de studies voorop staat, maar vage 'maatschappelijke behoeften'. Maatschappelijke behoeften waar het karakter wel vast te stellen is: de behoeften van het bedrijfsleven.

In diverse interviews en brochures komen de werkgevers en hun organisatie daar (de ene keer duidelijker dan de andere keer) ronduit voor uit.

De uniforme verkorting van de studieduur brengt noodzakelijkerwijs een verschooning en verschraling van het onderwijs met zich mee.

Dat niet de wil tot verbeteren van de studies voorop staat, maar vage 'maatschappelijke behoeften'. Maatschappelijke behoeften waar het karakter wel vast te stellen is: de behoeften van het bedrijfsleven.

In diverse interviews en brochures komen de werkgevers en hun organisatie daar (de ene keer duidelijker dan de andere keer) ronduit voor uit.

De uniforme verkorting van de studieduur brengt noodzakelijkerwijs een verschooning en verschraling van het onderwijs met zich mee.

Dat niet de wil tot verbeteren van de studies voorop staat, maar vage 'maatschappelijke behoeften'. Maatschappelijke behoeften waar het karakter wel vast te stellen is: de behoeften van het bedrijfsleven.

In diverse interviews en brochures komen de werkgevers en hun organisatie daar (de ene keer duidelijker dan de andere keer) ronduit voor uit.

De uniforme verkorting van de studieduur brengt noodzakelijkerwijs een verschooning en verschraling van het onderwijs met zich mee.

Dat niet de wil tot verbeteren van de studies voorop staat, maar vage 'maatschappelijke behoeften'. Maatschappelijke behoeften waar het karakter wel vast te stellen is: de behoeften van het bedrijfsleven.

In diverse interviews en brochures komen de werkgevers en hun organisatie daar (de ene keer duidelijker dan de andere keer) ronduit voor uit.

De uniforme verkorting van de studieduur brengt noodzakelijkerwijs een verschooning en verschraling van het onderwijs met zich mee.

Dat niet de wil tot verbeteren van de studies voorop staat, maar vage 'maatschappelijke behoeften'. Maatschappelijke behoeften waar het karakter wel vast te stellen is: de behoeften van het bedrijfsleven.

In diverse interviews en brochures komen de werkgevers en hun organisatie daar (de ene keer duidelijker dan de andere keer) ronduit voor uit.

De uniforme verkorting van de studieduur brengt noodzakelijkerwijs een verschooning en verschraling van het onderwijs met zich mee.

Dat niet de wil tot verbeteren van de studies voorop staat, maar vage 'maatschappelijke behoeften'. Maatschappelijke behoeften waar het karakter wel vast te stellen is: de behoeften van het bedrijfsleven.

In diverse interviews en brochures komen de werkgevers en hun organisatie daar (de ene keer duidelijker dan de andere keer) ronduit voor uit.

De uniforme verkorting van de studieduur brengt noodzakelijkerwijs een verschooning en verschraling van het onderwijs met zich mee.

Dat niet de wil tot verbeteren van de studies voorop staat, maar vage 'maatschappelijke behoeften'. Maatschappelijke behoeften waar het karakter wel vast te stellen is: de behoeften van het bedrijfsleven.

In diverse interviews en brochures komen de werkgevers en hun organisatie daar (de ene keer duidelijker dan de andere keer) ronduit voor uit.

De uniforme verkorting van de studieduur brengt noodzakelijkerwijs een verschooning en verschraling van het onderwijs met zich mee.

Dat niet de wil tot verbeteren van de studies voorop staat, maar vage 'maatschappelijke behoeften'. Maatschappelijke behoeften waar het karakter wel vast te stellen is: de behoeften van het bedrijfsleven.

In diverse interviews en brochures komen de werkgevers en hun organisatie daar (de ene keer duidelijker dan de andere keer) ronduit voor uit.

De uniforme verkorting van de studieduur brengt noodzakelijkerwijs een verschooning en verschraling van het onderwijs met zich mee.

en voor de doktoraalfase (het kandidaats bestaat niet meer) 3 jaar + 1 uitloopjaar. 4 jr. cursusduur dus + 2 uitloopjaren.

Dit betekent voor een groot aantal studenten een directe aantasting van de mogelijkheid de studie te voltooien. In de eerste plaats zullen ze, vanwege de onder Posthumushand over hand toe nemende selectie, die 2 uitloopjaren hard nodig hebben, daarnaast zien we ook nu aldat de gemiddelde cursusduur vaak meer dan een jaar verschilt met de nominale cursusduur. Er rest dan ook slechts een conclusie: de beperking van de inschrijvingsduur gaat aa als selectie-middel fungeren. De best aangepasten zullen binnen vijf of zes jaar afstuderen: de rest komt hopeeloos in de problemen, en moet alle activiteiten naast de studie (sport bestuurswerk, gezelligheidsverenigingen) laten liggen. Een sanktie ontbreekt in het wetsontwerp niet. Wanneer de inschrijvingsduur overschreden worden mag er geen gebruik meer gemaakt worden van wat voor studentenvoorzieningen dan ook, en wrodt je- als de fakulteit dat toestaat- "toehoorder".

Door
Peter de Vries en
Pierre Karsten

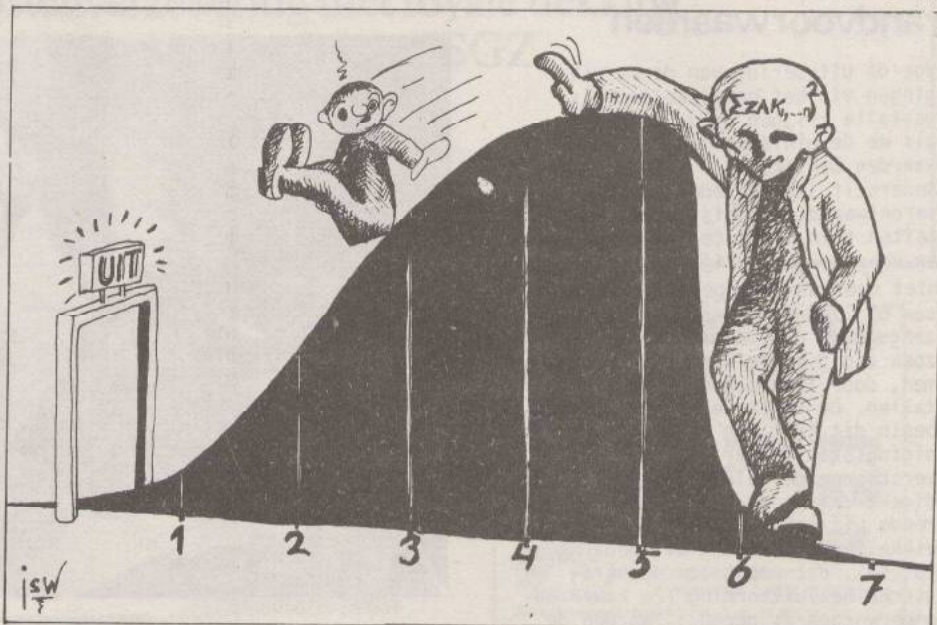
"Toehoorder" als de fakulteit dat inderdaad toestaat; want fakulteiten met grote capaciteitsproblemen, en dat zijn er nogal wat, accepteren natuurlijk geen of bijna geen toehoorders.

selectief

De selectieve propedeuse van één jaar werd een van de belangrijkste voorstellen uit het wetsontwerp.

De functie hiervan wordt in het wetsontwerp gezien als verwijzend ipv. een selekterende.

Er wordt niet gepraat over afwijzen maar over verwijzen. Het verschil blijft onduidelijk, en blijkt nauwelijks aanwezig. Via de introductie van een nieuwe term wordt de selectie die er

De benoeming van een prof.

Bij de subfaculteit psychologie van de RUG heeft prof. Hofstee voorgesteld om zijn Amsterdamse kollega, prof. A.D. de Groot per 1 januari 1980 aan de subfaculteit alhier te verbinden. Waarom, zal men zich af vragen. De Groot heeft immers een sterk afwijkende mening t.a.v. de centrale punten uit de psychologie-opleiding in Groningen. Er valt dan ook heel wat toe te lichten als het gaat om de figuur De Groot. In onderstaand artikel zullen we op enkele opvattingen van hem ingaan, en op de redenen waarom hij naar Groningen wil komen.

AD de Groot is niet zomaar een hoogleraar. Hij is in 1972 aangezocht door de toenmalige minister van O&W De Brauw om een mooi rapport te maken ter onderbouwing van de selectieve propedeuse uit de herstructureringsvoorstellen. Als argumentatie heeft hij in grote lijnen het volgende gezegd: de maatschappij heeft een aantal zeer knappe koppen nodig. Er zijn maar zeer weinigen erg knap, en die personen moeten wij binnenhalen bij het WO. Slechts ongeveer 1 à 2% van de bevolking is bij de Groot slim genoeg. Deze selectie groep moet gescheiden worden van de grote aantallen studenten die een WO-opleiding willen volgen. Deze selectie moet plaatsvinden via een sterk selectieve propedeuse (in het verleden zijn getallen genoemd van 50- 80% afvallers).

Toelating van te grote aantallen studenten is feitelijk een soort geldverspilling want het is nu eenmaal zo dat er niet meer intelligente mensen zijn dan die 1 à 2% uitverkorenen. Bovendien komen er volgens de Groot ook niet meer intelligente mensen bij, want intelligentie is bij hem erfelijk bepaald. Dat zo'n opvatting vreemde consequenties heeft is duidelijk. Wat denk je van deze 'hypothesen' van de Groot, "waarvan ik denk dat ze waar zijn?":

1. jongens zijn -statistisch gezien- intelligenter dan meisjes,
2. Negers zijn minder intelligent dan andere rassen,
3. Joden zijn intelligenter dan andere rassen (...)

Dat soort opvattingen staan gelukkig in schrille tegenstelling tot de opvattingen van de Groningse psychologen over selectie en stops. Stops zijn altijd principieel afgewezen, omdat daarmee het recht op onderwijs aangetast wordt. De éénjarige selectieve propedeuse uit de herstructureringsring is door de gehele subfaculteit scherp gekritiseerd, omdat iedere onderwijskundige argumentatie ontbrak. In het eigen onderwijsprogramma heeft men dan ook bewust een oriënterende en informerende algemene Eerste Fase opgenomen, waarbij de selectieve functie ontbreekt. Interessant wordt de overplaatsing van de Groot naar Groningen ook, als we lezen wat hij in enkele vertrouwelijke "feiten en overwegingen" voor zijn eventuele overplaatsing naar Groningen stelt. Daarin stelt de Groot dat hij een aantal oude werkzaamheden verder uit wil werken. "Het belangrijkste is het RITP project 'onderwijssysteem'..." "In fei-

te is dit project te zien als een vervolg op het Selectierapport van het RITP, dat wij via de COWO hebben uitgebracht aan de (voormalige) minister zonder portefeuille". Dit rapport is een dik boekwerk dat de noodzaak tot het instellen van een sterk selectieve propedeuse in het kader van de herstructurering moest onderbouwen. Het bevat de standpunten t.a.v. selectie, zoals hiervoor beschreven zijn.

"Goede plannen moeten door enkelen worden gemaakt, goede beslissingen in gecompliceerde zaken kunnen alleen in kleine groepen tot stand komen". Zo stelt de Groot.

De gehele democratiseringsbeweging uit 1969 aan de subfaculteit, die de basis vormt van enkele belangrijke verworvenheden van dit moment, zag hij dan ook niet zitten. Zijn kritiek richtte zich vooral op twee punten:

"Het ontbreken van doelstellingen-of:de ondoordachtheid- van de democratiseringsijver; en de systematische uitschakeling (of verdringing) van de factor: verschillen in prestatievermogen".

De deskundigheid van de docenten is een voor de Groot zeer zwaarwegende zaak. Een algemene vergadering van een vakgroep die besluiten neemt over de te voeren beleid, is volgens de Groot een onjuiste constructie. Inspraak en medezeggenschap van studenten kan natuurlijk niet worden vermeden, maar er is uiteraard een duidelijk verschil in inbreng; oftewel, de inbreng van een docent telt eigenlijk veel zwaarder dan de inbreng van een student.

Deze figuur zou nu aangesteld moeten worden aan de subfaculteit die een relatief vergaande democratiseringsexperiment in ons land heeft bevochten? Op 20 mei 1969, ten tijde van de maagdenhuisbezetting, waar de studenten zich actief inzetten voor de democratisering van de universiteit, meende de Groot dat maar eens gezegd moest worden waar het op staat. We halen twee opmerkingen uit een heel scala aan: "Student-activisten gebruiken voortdurend bedreigingen in hun onderhandelings-taktiek", en "student-activisten zijn lafhartig; zij voeren een oneerlijke uitputtingsoorlog, met de provotaktiek van sarren, en zij maken daarbij misbruik van: a) hun gepriiviligeerde positie, b) het publieke vooroordeel tegen de positie, c) van hun overmacht"etc. etc."

Toch vervelend voor de Groot dat bij iedere verkiezing in vele faculteiten en voor de U-raad zo'n grote

groep studenten op de GSB stemt. Of zouden de zaken toch anders liggen dan de Groot denkt?

Enkele vragen dringen zich steeds sterker op. Waarom is er sprake van dat de Groot naar Groningen zou komen? Reeds sinds '72 blijken er heimelijke overlegdjes geweest te zijn om de komst van de Groot voor te bereiden. Waarom is er zo lang gezweven en heimelijk onderhandeld? Waarom is pas nu een brief geschreven met het voorstel de Groot in Groningen aan te stellen? De Groot heeft een grote boerderij op Schiermonnikoog gekocht en alten verbouwen. Hij wil daarom kennelijk nog niet met volledig pensioen gaan (in 1980 is hij namelijk reeds 65) maar nog aanvullende inkomsten genieten. "...ik zal tenslotte die hypotheek en verbouwingskosten moeten betalen...". Ook werpt de vraag zich op, welke afspraken er verder over zijn positie en over de faciliteiten sinds 1972 al zijn gemaakt. In '73 schreef de Groot reeds: "Ik zou willen voorstellen om één ding te doen, namelijk de geheimzinnigheid over deze zaak opheffen. Wij kunnen dan allemaal de ontwikkelingen rustig en realistisch afwachten, zeker nog een jaar lang,

en dan naar bevind van zaken, en verstandig handelen." De groot verwachtte kennelijk moeilijkheden. De Groninger 'onderhandelaars' met hem blijkbaar ook, want openbaarheid is er nooit gekomen. Zijn die moeilijkheden nu verdwenen? Zien diegenen die kennelijk geen enkel bezwaar hebben tegen een figuur als de Groot aan de subfaculteit psychologie nu een mogelijkheid om dat te realiseren?

We moeten constateren dat er op de twee meest centrale punten waarop de Groot hard botst met de oorspronkelijke situatie aan de subfaculteit de laatste jaren een aantal negatieve ontwikkelingen zijn geweest: In de felle democratiseringsstrijd met Klein sneuvelde een aantal elementen van de democratisering; bijv. de Algemene vergadering van de vakgroep als hoogste orgaan. In de strijd rond de herstructureringsring is door de subfaculteit psychologie een 5-jarige cursusduur ingediend, waarin een éénjarige propedeuse is opgenomen. Bovendien is hieraan later een invulling gegeven die het gevaar op grote selectie in de propedeuse vergroot. Deze 2 kwesties hebben binnen de subfaculteit veel problemen opgeleverd het afgelopen jaar; er bleken ook binnen de sf. een aantal mensen sterk vóór deze ontwikkelingen te zijn. Aanstelling van A.D. de Groot op de sf. past wonderwel in deze lijn der ontwikkelingen. Mensen die een democratische sf. willen, en tegen serke selectie zijn, hebben geen enkele boodschap aan hem.

Intentionele begroting: 5 plaatsen te verdelen over alle faculteiten

Centrale voorzieningen gekort

Het is 6 november als een grote groep GSB-ers uit raden en commissies, actiegroepen en besturen zich buigen over een reeks van discussiestukken voor het zgn. 'bezuinigingen seminar'. Een seminar, waar gepraat werd over de financiële situatie aan de universiteit. De gevolgen van een jarenlang gevoerd bezuinigingsbeleid kwamen ter tafel, het belang van het WO in de huidige maatschappij werd bediscussieerd, het nieuwste werkstuk van het College van Bestuur, de intentionele begroting 1978, werd bekritiseerd, en gepraat werd over de vraag wat de GSB aan de bezuinigingen moet doen. Na afloop volgde een gesprek met Nikki Lange dijk en Jaap Tolsma, specialisten van de GSB-fractie in de U-raad, en Albert Jansen, sekretaris Onderwijs in het GSB-bestuur. Gesproken werd over de intentionele begroting; een werkstuk waarin het CvB haar financiële plannen voor 1978 op tafel legt. "Een discussiestuk, vergeet dat niet" zegt Albert Jansen, als we aan het eind van het gesprek de balans op maken, "er valt nog een hoop aan te veranderen, en dat zullen we zeker proberen".

De begroting van vorig jaar herinneren we ons allemaal nog; grootse bezuinigingen op de student-assistenten, en in z'n algemeenheid op Onderwijs en Onderzoek. Zit dat er dit jaar weer in?

Om deze begroting goed te kunnen beoordelen moeten we eigenlijk een stukje geschiedenis ophalen. Vroeger, zo'n twee jaar terug, werd er landelijk uitgerekend hoeveel een personeelsplaats gemiddeld kostte, en dan kreeg elke universiteit dat bedrag maal het aantal personeelsplaatsen wat ze had. In Den Haag zijn ze op een gegeven moment een andere berekeningsmethode gaan gebruiken. Ze deelden het personeel in categorieën in, berekende per categorie hoe veel ze een personeelsplaats kostte, en gingen op basis van die cijfers geld aan de instellingen geven. Dat lijkt een onschuldig truukje, maar de gevolgen waren er niet minder om. Groningen kreeg hierdoor 7,28 % minder geld dan in 1976. Het bezuinigen op personeelskosten werd over twee jaar uitgesmeerd, 5 % dit jaar, de resterende 2,28 % in 1978. Maarom kregen wij nu minder? Het antwoord op deze vraag ligt gedeeltelijk besloten in het personeelsbeleid van de RUG: doordat de RUG in het algemeen personeel in vaste dienst lager betaalt dan andere instellingen werd er geld over gehouden. M.n. bij het IAP zie je deze lage betaling. Deze 'overschotten' werden o.a. gebruikt voor een extra aantal student-assistent eenheden, om onderwijsverbeteringen tot stand te kunnen brengen. Ook andere plaatsen worden uit deze ruimte betaald, b.v. plaatsen die officieel niet in de formatie zijn opgenomen (de zgn. boven en buiten formatieplaatsen), uitzendkrachten.

Vrijwel geen bezuinigingen op personeel dus; maar wat gebeurt er op de andere begrotingsposten?

Kijk, geen bezuinigingen op personeel is een onduidelijke konklusie. Je moet het andersom stellen; geen tegemoetkoming aan de nood in de faculteiten. Van de personeelsplaatsen die we als RUG nog te verdelen hebben, blijven er 46,3 on-aangeroerd. Er gaan er zegge en

schrijf 5 in een knelpuntenpot. Hiermee zouden dan alle problemen in de faculteiten opgelost moeten worden. Dat si natuurlijk flauwekul die 5 plaatsen zijn een druppel op de gloeiende plaat. Wij willen alle plaatsen verdelen, en zelfs dan hebben we nog een achterstand m.b.t. het aantal personeelsplaatsen. Vorig jaar berekende Den Haag zelf een achterstand van 300 plaatsen voor de RUG. (Dit jaar hebben ze deze achterstand al weer wegge-werkt door een andere berekening te gebruiken).

Vorig jaar beloofde Klein 415 plaat sen landelijk te verdelen, dat is er dit jaar ook af. (het inleveren van de resterende 2,28 % gaat wel door natuurlijk). Dit jaar krijgen we er dan ook geen plaatsen bij, terwijl we die nodig hebben. Ten eerste om de achterstand die we hebben weg te werken (onze berekening van de achterstand kwam vorig jaar op 700 plaatsen), verder om serieus aan het werk te kunnen gaan met het wegwerken van de stops en het doorvoeren van verbeteringen op onderwijs- en onderzoeksgebied. De problemen liggen natuurlijk niet alleen bij de personeelslasten, maar ook bij de andere delen van de begroting. Wij krijgen er niets bij terwijl we wel een steeds groter aantal studenten op moeten vangen.

Een post die belangrijk is, zijn de studentenvoorzieningen. Deze vallen onder de centrale voorzieningen, die dit jaar niet vooropstaan bij de verdeling.

De studentenvoorzieningen worden nogal gekort. De SSH-begroting bv. gaat nominaal omlaag; als daar geen twee ton bij komt kunnen die jongens niet meer fatsoenlijk werken. Op hun begroting staan namelijk veel vaste lasten: gas, licht, onderhoud, etc. In alle 'zachte' posten is al aardig gesnoeid; zoals bij de post woonwensen, daar komt helemaal niets van terecht. Op een gegeven moment, en zover zijn we nu gekomen, kun je niet meer in die 'zachte' posten gaan snijden, en moet je delen van de vaste lasten gaan afstoten. Dat betekent bv. dat er geen plannen voor nieuwbouw meer ontwikkeld kunnen worden, of nog verdergaand het afstoten van huizen bij de SSH, en dat bij de

huidige kamernood.

Ook de mensa's krijgen het moeilijk. Dit jaar hebben ze de prijzen al een keer fors moeten verhogen (25 cent per maaltijd in september) maar als ze niet nu meer maaltijdsubsidie krijgen, dan gaan de prijzen nog eens met ca. 22 cent omhoog.

Overigens is de hele begroting, zoals die nu ter discussie naar de faculteiten is gegaan weer een buitengewoon pessimistisch stuk geworden. Afgelopen jaar hebben we al gemerkt dat pessimistisch begroten niet goed is: er worden dan allerlei maatregelen afgekondigd die diep in het universitaire leven ingrijpen, en die, achteraf gezien, wel voorkomen hadden kunnen worden. We denken dan m.n. aan de vakature-beheersing afgelopen jaar, die een hoop ellende met zich mee bracht, en na een half jaar al weer afgeschaft kon worden. We houden dit jaar misschien twee ton over op de personeelslasten, nog afgezien van de overboeking van overschotten uit vorige jaren. Dat is nog eens 2,4 miljoen. De overschotten komen ook al voort uit overdreven zuinigheid in vorige jaren. Evenals vorig jaar wordt ook dit jaar geen rekening gehouden met de toewijzing van aanvullende middelen die halverwege het jaar altijd nog eens komt. Dit sluipende karakter van de bezuinigingen merken we ook anderszins, b.v. bij de student-assistent, deze hebben nu vaak minder eenheden dan vorig jaar, terwijl ze wel dezelfde hoeveelheid werk blijven doen. Op deze manier gaan allerlei mensen pro deo werk doen om toch maar enigszins redelijk onderwijs en onderzoekprogramma te krijgen. Dit is eigenlijk een taak van de overheid.

Eén van de belangrijkste punten uit de begroting is de voorgestane koppeling met de planopstelling. Wat houdt dat precies in?

In het, vast te stellen ontwikkelingsplan voor de RUG worden de op te nemen studentenaantallen, de nieuwe ontwikkelingen en het daarvoor benodigde personeel tot 1983 vastgesteld. De benodigde hoeveelheid personeel is de zogenaamde streefformatie '83, die gekonfronteerd moet gaan worden met de door de minister aan ons toegedachte streefformatie.

In de intentionele begroting worden voorstellen gedaan hoe we in 1978 al zouden (moeten) kunnen beginnen met het realiseren van deze streefformatie. Dit gebeurt door het ontwerpen van een gedecentraliseerd budgetteringssysteem en de daaraan gekoppelde gedifferentieerde vakaturepercentages. Tot nu toe kregen de faculteiten een aantal personeelsplaatsen toebedeeld, deze werden centraal betaald. Het voorstel

vervolg pag.9

erwijs

wel degelijk is, weggemoffeld. Tegen alle onderwijskundige argumenten in, wordt er gesteld dat het mogelijk is een student na een jaar op zijn geschiktheid te beoordelen. Een oriënterende propedeuse moet een niet te zwaar program bieden met zoveel mogelijk vakken uit het onderwijsgebied. De student moet zelf beslissen of hij/zij in de gekozen richting verder wil gaan:

geen selectieve propedeuse dus. De huidige situatie rond de selectie propedeuses laat zien dat er meestal sprake is van een zwaar program met hoge zakkingspercentages. Het gaat dan niet meer om een zo goed mogelijk introductie tot de studie; het gaat er dan om de studentenaantallen af te stemmen op de onderwijscapaciteit.

Variatie

Na de vierjarige studie mogen we hebben het nog altijd over het wetsontwerp zo als dat in 1975 in de kamer besproken werd: een klein aantal studenten die de uitputtingslag der selectie hebben overleefd doorgaan met het post-doktoraal onderwijs. Er zijn dan twee mogelijkheden:

- men kan gedurende een jaar een door-
- men kan gedurende een jaar doorstudereren en dan een onderzoeksanteekening krijgen op het bul,
- men kan als assistent-onderzoeker gedurende drie of vier jaar aangesteld worden, waarna men moet promoveren. Zij behoren tot de echte wetenschappelijke elite die wat aan onderzoek mag doen. De meeste mensen komen daar niet aan toe.

Een ander onderdeel van de posthumus perikelen vormden de varianten. Na de vaste basisopleiding van een jaar zou iedereen volgens de cie. Wiegersma (die in 1972 ingesteld werd, en zich met de invulling van de herprogrammering bezig hield) een variant kiezen; een van de volgende vier:

- onderzoeksvariant (wetenschapsonwikkeling)
- wetenschapstoepassing
- wetenschaps- en kennisoverdracht (lerarenvariant)
- algemene variant (algemeen vormende opleiding).

In feite behelst dit voorstel een strikte scheiding tussen onderwijs en onderzoek. Het opdoen van enige onderzoekservaring wordt beperkt tot een richting, en gezien de kortte daarvan (3 jaar) zal de ervaring nog wel beperkt blijven.

Bovendien wordt de instroom van studenten naar dezes variant beperkt, omdat ze zoveel geld kost. In de rest van de varianten mag men hoorkolleges lopen. Leeronderzoeken zoals we die nu nog aan de universiteit kennen verdwijnen. Onderwijsgebonden onderzoek t etc. dat alles past niet meer in de geherstrukturerde studie.

Conclusie

De conclusie uit het wetsontwerp was niet moeilijk te trekken. De selectieve propedeuse, de korte inschrijvingsduur; dat alles lokt een ware selectieslag uit. De selectie die nu al in veel faculteiten tot onaanvaardbare hoogten is gestegen, wordt verscherpt. De selectie en de korte cursusduur leiden tot een enorme verschooling en verzwarening van de opleiding. Terwijl er momenteel door studenten en staf nog altijd gepoogd wordt het onderwijs te verbeteren door bijv. werkgroepen in te voeren, is een van de consequenties van het wetsontwerp massale hoorcolleges en schoolse programma's. Samen met de indeling van het onderwijs in varianten, met als gevolg de strikte scheiding van onderwijs en onderzoek, leidt de herstructurering tot geweldig kwa-

liteitsverlies en niveauperlaging. Dat staat volledig vijandig tegenover de lijn van de studenten en het progressief personeel om het onderwijs inhoudelijk te verbeteren, zodat het een functie heeft maatschappelijke problemen op te lossen. Dat alles vormde de aanleiding voor vele duizenden leden van de universitaire bevolking om op 22 maart 1975 in Utrecht een ongekend massaal protest tegen de herstructurering te laten horen. De gevolgen waren ernaar. De cursusduur van vier jaar mocht ook ten hoogste vijf jaar worden.

Daardoor kunnen de faculteiten veel meer op basis van de bestaande programma's gaan herprogrammeren. Verder werd er bepaald dat er wel een evaluatie van de wet zou komen, + 2 jr. na de invoering. Ook werd de z.g.n. marginale toetsing van de programma's ingevoerd. Dat is vrij vaag, maar betekent wel dat de inhoudelijke toetsing van de programma's door de faculteiten moet geschieden, en niet in Den Haag.

In volgende artikelen zullen we o.a. dieper op de successen uit de herstructureringsstrijd ingaan, en de nieuwe plannetjes van Den Haag op dit punt analyseren.

Kraken

KKG en KOG

Het is alweer een tijdje geleden dat we melding maakten van de GSB-deelname aan kraakactiviteiten binnen het "Krakers-kollektief Groningen (KKG), om precies te zijn in nr. 12, van sept. jl. Nadat de GSB toegetreden was, zijn er nog een aantal "kraken gezet", waar echter niet veel mensen iets van gemerkt hebben. Hoe konden deze acties onopgemerkt blijven?

Eerste vereiste bij een actie, is dat er eisen en publiciteit aangekoppeld worden. Dat si bij de tot nu toe gevoerde acties niet of nauwelijks gebeurd. Wat is daarvan de reden? In de discussies in het KKG bleek dat een deel daarvan de er aan meewerkende organisaties en personen dat deden vanuit het motief van bestrijding van de woningnood. Zij stonden niet als de GSB ophet standpunt dat kraken een demonstratief middel is om de kamernood en de woningnood aan de orde te stellen. Deze nood is het hoogst onder de minder draagkrachtigen (waaronder mn. jongeren), één- en tweepersoons huishoudens en mensen die huisvesting zoeken voor een alternatieve vorm van samenleven. Alléén door middel van acties kan de kamer- en woningnood bij gemeente en landelijke overheid aan de orde gesteld worden. In de kraakacties moeten dan ook eisen gesteld worden. Blijkens een in "economische en statistische berichten" gepubliceerd onderzoek is in Groningen het aantal woningzoekenden het hoogst (6,2% van de bevolking) Aangezien Groningen volgens dit onderzoek ook de twijfelachtige eer heeft aan de top te staan qua leegstand (3,2%), ligt het voor de hand aan kraakacties mn eisen voor bestrijding van de leegstand tekoppelen. Een strak voordeerings- en vergunningenbeleid en voor iedereen betaalbare nieuw- en verbouw bijv. Daarbij mag de gemeen te zich niet achter een tekort aan financiële middelen verschuilen. Samen met de aktievoerders moet ze naar Den Haag gaan, om meer geld te bewerkstelligen ter inwilliging van de eisen. Van de regering moet geëist worden dat het normbedrag aan stichtingskosten voor wooneenheden voor jongeren verhoogd wordt, en dat kamerbewoners en huurders met een inkomen beneden de f11.000 per jaar, niet langer gediskrimineerd worden bij de verstreking van huursubsidie. Vera, PSP en GSB wilden het bovenstaande in het KKG aan de orde stellen. Sommige anderen betoogden dat het kraken op zich voldoende middel was om de woningnood aan de orde te stellen. Je moest daarbij niet meer na naar buiten treden dan strikt noodzakelijk was. Pamfletten de buurt in over de kraakactie, "gekraakt" op de ruiten van een kraakpand? "Provokatie" noemden ze dat. Onder hen waren een antal niet door achterban of organisatie "gehinderde" lieden die liefst drie hotels tegelijk wilden kraken. Over provokatie gesproken! Belangstellende voorbijgangers die de muurkrant op Hotel Indie lazen werden in het gezicht uitgelachen. Provokatie? Ook weiger-

den ze serieus in het KKG aan een eenheid te werken. Ze verlieten tot driemaal toe gezamenlijk de vergadering van het KKG, omdat ze het niet eens waren met de daar genomen besluiten, en ze weigerden een GSB-er het lidmaatschap van het KKG. Provokatie? Vele malen poogden ze binnen het KKG partijpolitieke discussies los te maken, met de GSB als doelwit. Provokatie? Ja! En weigering om serieus een eenheid te bereiken. Want zo kon het KKG niet blijven voortbestaan, met dit soort ongebondenens viel en valt niet samen te werken als je de kamernood- en woningnood werkelijk wilt aanpakken SORUG vond dat er "organisaties zou den worden buitengesloten" als er politieke eisen in de acties aan de orde gesteld zouden worden. Niet al

leen de GSB (die immers de bestaans redenen van SORUG zo goed kent), maar ook andere organisaties vroegen zich af of SORUG daarmee zichzelf niet bedoelde, dus "één organisatie die zou worden buitengesloten". En zo vond SORUG zich zij aan zij met de 'ongebondenens'. De split sing van het KKG was een feit. Op maandag 7 november richtten de GSB, PSP en Vera, de kraakorganisatie Groningen (KOG) op. Zij namen zich voor kraakacties te voeren gekoppeld aan eisen voor meer, betere en betaalbare huisvesting. Het perspectief van permanente bewoning van een te kraken pand zal bij het uitzoeken van kraakpanden een veel grotere rol gaan spelen dan voorheen. Het KOG-contact-adres is aan de Visserstraat 46. Daar kun je je opgeven als kraker, en lid worden van het KOG voor f2.50. Voorlopig vergadert het KOG elke dinsdag om 20.00 uur op visserstraat 46.

Jan van der Bij.

Herprogrammering

'Er wordt te lang gestudeerd, studenten blijven te lang aan de universiteit hangen; de huidige programma's duren te lang." Deze verzuchtingen kon je de bewindslieden op onderwijs horen slaken. Ondanks het feit, dat te korte of te lange cursusduur eigenlijk pas vanuit de noodzakelijke studieinhoud en de werkelijke studieduur van Johanna Modale Student pas vanuit de intensiteit van de begeleiding etc. beoordeeld kan worden krijgt de komende staatsekretaris de kans van zijn leven: hij mag de cursusduur en nog een paar zaken van alle programma's beoordelen.

In januari is het zover. In het kader van de wet herstructurering worden dan alle programma's zoals dat heet marginaal getoetst. Door het felle verzet tegen de "kromme wet" werd de mogelijkheid geschapen een 5 jarige cursusduur aan te vragen ipv een 4 jarige zoals gepland. De verwachting is echter, dat veel van de aangevraagde programma's op het punt van de cursusduur niet door het ministerie geaccepteerd worden. Zoals de zaken er nu bijliggen, wordt het echter een zeer moeilijke beslissing voor de nieuwe minister. De Academische Raad heeft zich immers vierkant achter de aangevraagde programma's gesteld. Ook de onderwijsraad een andere obscure commissie, die de minister pleegt te adviseren, weigerd voor zover bekend de hete kastanjes voor de bewindsman uit het vuur te halen.

Het LOG, landelijk overleg grondrade waarvan de GSB deel uitmaakt, is bezig zich voor te bereiden op een harde strijd in het voorjaar. Ook de inschrijvingsduur die tot 7 jaar of nog minder beperkt gaat worden is inzet van de strijd evenals de selectie in de propedeuse. Ieder die een beetje met de situatie in het WO op de hoogte is, weet dat er talloze knelpunten bestaan. Knelpunten die voortkomen uit tekort aan

ruimte, tekort aan personeel, tekort aan middelen, afbraak van democratische rechten, volgepropte programma's waarvan geen student weet waartoe ze dienen, slechte beroepsperspektieven. In het LOG en in de GSB is een intensieve discussie aan de gang hoe in deze situatie opgetreden dient te worden, allengs wordt duidelijk, dat het huidige onderwijsbeleid juist de onderwijsverbeteringen, die de laatste jaren door strijd van staf en studenten waren doorgevoerd, teruggedraait. In Groningen heeft de GSB niet alleen een brede discussie over de herprogrammering geentameerd (volgende bijeenkomst 7 dec) maar is zij ook bezig een onderwijsaktiedag voor te bereiden. In discussiegroepen zal gesproken worden over de inhoud van de programma's, over integratie van onderwijs en onderzoek over selectie, over projektonderwijs. Daar zal duidelijk worden, waar wij met het onderwijs naar toe willen, wat onze perspectieven zijn, en waar om daarvoor meer geld over tafel moet komen, waarom de cursusduur minstens 5 jaar moet zijn. Ook is de GSB op dit moment bezig een projektendag voor te bereiden, en landelijke manifestatie om de kwaliteit van het WO. De manifestatie zal een antwoord geven op de kwalijke plannen van het ministerie.

UR vergadert over UB

UB hoort in binnenstad

Vrijdag 11 november vond er een extra U-raad plaats. Inzet van de discussie was de zwaarte van een bezwaarschrift dat de universiteit wil indienen bij de gemeente Groningen. Het betreft hier een bezwaarschrift tegen het bestemmingsplan van de gemeente met betrekking tot de Hortusbuurt (Grote Kruisstraat e.o.) en de hiermee samenhangende problematiek van de uitbreiding van de Letterenfakulteit en de vestiging van de U.B.

De vergadering werd geopend door een vurig betoog van Henk Snijders (GSb): "Het is voor ons onaanvaardbaar dat de U.B. naar Paddepoel gaat" zo begon Snijders zijn betoog. De U.B. dient in de binnenstad te blijven. De GSb heeft altijd op het standpunt gestaan dat de U.B. behalve voor de universiteit ook voor andere bewoners van Groningen en omstreken te gebruiken moet zijn. Als zodanig is het dus een onderdeel van de kollektieve voorzieningen, die in verband met hun bereikbaarheid centraal gelegen dient te zijn. Ook zijn een aantal fakulteiten, die expliciet veel gebruik maken van de U.B. in de binnenstad gevestigd (m.n. Letteren, Rechten en Psychologie). Het zou ook voor hen ondoenlijk zijn indien de U.B. naar Paddepoel zou gaan. Hoewel de feitelijke vestiging van de U.B. niet aan de orde was, was die kwestie in wezen de leidraad voor de discussie. Op het moment staan drie plaatsen voor de nieuw te vestigen U.B. ter discussie.

1. Het Hortusgebied, wat het voordeel heeft van de koppeling met de grootste gebruiker, de fakulteit der Letteren.
2. Het Martinuskerkgebied (tegenover het academiegebouw)

De gemeente Groningen, die nogal wat bezwaar heeft tegen zowel vestiging van een alpha 2 gebouw als

**RIJKSUNIVERSITEIT
BIBLIOTHECA ACADEMIE**

GEOPEND VAN
9.30-17.30 EN 19.00-22.00 UUR
ZATERDAGS VAN 9.30-12.00 UUR

UITLEENBUREAU GEOPEND VAN
9.30-17.00; 19.00-22.00 UUR
ZATERDAGS VAN 9.30-12.00 UUR

de U.B. in het Hortusgebied, ondersteunde vestiging in het Martinuskerkgebied. En verder,

3. Paddepoel waar de overgrote meerderheid van de raad duidelijk niet voor voelt.

De vaste commissie voor de ruimtelijke voorzieningen (C.R.V.) die vóór de discussie verslag deed adviseerde de U-raad: Indien de vestiging van de U.B. niet mogelijk blijkt te zijn in het Martinuskerkgebied, dan handhaaft de raad zijn voorkeur voor een vestigingsplaats in de binnenstad, waarbij alle in aanmerking komende locaties in beschouwing zullen worden genomen. Tevens zal de planvoorbereiding voor de nieuwbouw

ten behoeve van de Letterenfakulteit normaal doorgang vinden tijdens het onderzoek naar de vestigingsmogelijkheid van de U.B. Op grond van bovenstaande argumentatie (van de CRV) ging de raad met uitzondering van gedeelten van de WP-fractie en de Maatschappijfractie akkoord met het zogenaamde lichte bezwaarschrift. In de praktijk komt dit bezwaarschrift neer op slechts kleine wijzigingen in het bestemmingsplan van de gemeente. De verdeeldheid van de stemming was een gevolg van de verschillende inschattingen van de verschillende geledingen om de U.B. in de binnenstad te houden. In die zin was de besluitvorming omtrent de zwaarte van het bezwaarschrift in feite een strategische beslissing. Zetten we alle punten nog eens op een rijtje dan blijkt dat de U.B. in de binnenstad gevestigd moet worden. Hoewel er van verschillende kanten ernstige twijfels bestaan omtrent het Martinuskerkgebied, gezien de hoge kosten, de lange realiseringstijd en de moeilijkheden om goed door te kunnen functioneren tijdens de verbouwing, hebben we de gemeente wat dit gebied betreft op onze hand. Het CvB dient dan ook de konklusie te trekken uit de uitspraken van de raad, dat ze al het mogelijke dient te ondernemen om de U.B. in de binnenstad te houden. En niet zoals ter Borch dat doet om alvast via het Nieuwsblad v/h Noorden van tevoren de U.B. in Paddepoel te pushen. Om de U.B. in de binnenstad te houden, kan op de GSb gerekend worden.

Vervolg Intentionele Begroting

is nu om de fakulteiten een bepaald bedrag te geven zodat ze zelf hun plaatsen moeten betalen. Dat klinkt heel democratisch, maar als je de omstandigheden beschouwt waaronder het gebeurt is het dat niet. Het bedrag dat de fakulteiten krijgen is gebaseerd op hun huidige formatie, en niet op hun behoeften. De fakulteiten mogen nu zelf gaan uitmaken op wie en op wat bezuinigd gaat worden. Dat is gewoon de zwarte piet naar beneden toe doorspelen. Dit wordt nog verergerd door bij het budgetteringssysteem een gedifferentieerd vakaturepercentage te gaan gebruiken. Ter verduidelijking een voorbeeld.

Wis- en Natuurkunde zou volgens de streefformatie 1983 een lager aantal personeelsplaatsen hebben dan op dit moment. Letteren heeft een hogere streefformatie. Dat zou voor 1978 kunnen gaan betekenen dat W&N een vakaturepercentage van 8% heeft

en Letteren een laag tot positief vakaturepercentage krijgt. Dat wordt dan afgetrokken van het bedrag dat W&N dit jaar (78) als personeelsbudget krijgt toegewezen.

Vakatures kan W&N niet meer opvullen wat m.n. voor het niet-wetenschappelijk personeel de grootste problemen zal gaan opleveren. Ook ligt het voor de hand dat ze dan dure plaatsen door goedkope(re) gaan vervang-

en. Omdat dat vaak minder gekwalificeerde mensen zijn, heeft dit zo z'n gevolgen voor de kwaliteit van het onderwijs en onderzoek.

Het gedifferentieerde vakaturepercentage zorgt in feite voor het doorvoeren van reallokatie. D.w.z.; we halen bij de fakulteiten die slechts relatief beter zitten plaatsen weg t.b.v. fakulteiten die slechter zitten. De problemen worden zo niet opgelost, maar verplaatst.

Een budgetteringssysteem zonder gedifferentieerde vakaturepercentages levert voor de fakulteiten al meer dan genoeg problemen op.

Sociale Geografie

Werkcolleges of overhoortjes?

Door

Bart Onnes

Twee jaar geleden zijn er, mede op initiatief van de GSB-actiegroep sociale geografie, werkkolleges ingevoerd. Het werkkollege biedt, net zoals in andere studierichtingen, meer mogelijkheden tot bespreking van de stof en tot het stellen van vragen, dan het massale hoorcollege. Ondanks het feit, dat werkkolleges in principe een betere vorm van studiebegeleiding zijn, is de huidige gang van zaken bij geografie bepaald niet ideaal. Volgens ons spelen drie punten hierbij een rol:

- de te grote groepen (+ 25) bemoeilijken de actieve deelname van iedereen,
 - in het huidige studieprogramma is onvoldoende tijd uitgetrokken voor een goede voorbereiding van de werkkolleges,
 - de omvang van de stof is zo groot, dat je als eerstejaars niet alles behoorlijk kunt verwerken.
- Het zal duidelijk zijn, welke verbeteringen noodzakelijk zijn. Het werken in kleinere groepjes zal zonder meer een levendiger discussie over de stof tot gevolg hebben.

groen

Maar dan hebben we wel meer student-assistenten nodig. Op dit moment wordt er bezuinigd op het onderwijs. Dit heeft dus gevolgen voor de mogelijkheid tot verkleining van de groeps-grootte van de werkkolleges. Verder moet er meer voorbereidingstijd worden uitgetrokken voor de werkkolleges. Een verdere indikking van het studieprogramma tot vier jaar (dat risico lopen we nog steeds in het kader van de herprogrammering), zal ook ten koste gaan van de tijd, die wordt uitgetrokken voor de werkkolleges en daarmee ten koste van de kwaliteit van ons studieprogramma. Als kersverse eerstejaars moet je inzicht krijgen in de stof en in de manier waarop je de stof moet doorworstelen, een nieuw soort "ontgroening" zoals een bekend staf lid het onlangs letterlijk zei.... De actiegroep zal initiatief nemen om de tweede reeks werkkolleges in het eerste jaar, die half november begint, beter te laten verlopen. We zullen met name streven naar vermindering van de stof. Dit in samenwerking met de eerstejaarsstudenten en alle andere betrokkenen. Verbetering van onze studie in de sociale geografie, daár gaat het ons om.

Kort nieuws

Laat

Door organisatorische moeilijkheden is deze Nait Soez'n een week later dan gepland uitgekomen. De redactie biedt voor dit ongemak haar excuses aan.

SACTU

24 November a.s. organiseren de Wereldwinkel Groningen en de WZA een SACTU-manifestatie i.s.m. de GSB, PPR, PvdA, PSP, FJG e.a. De avond wordt gehouden in het Tehuis en begint om 8 uur. Optredens zullen er zijn van o.a. de groep Bots, terwijl er gesproken wordt door mensen van de AABN, het FNV en de SACTU.

Het SACTU is de vakbond in Zuid Afrika en is aangesloten bij het ANC. Het ANC is van mening (en de recente gebeurtenissen bevestigen haar gelijk) dat de werkelijke bevrijding van Zuid Afrika alleen nog via de gewapende strijd gerealiseerd kan worden.

Ook in de toekomst zal de GSB in samenwerking met het Groninger Komitee Zuid Afrika, initiatieven nemen tot verdere ondersteuning van de bevrijdingsbeweging in Zuid Afrika, liefst wel met nog zoveel mogelijke andere organisaties erbij. De GSB roept ook iedereen op, de oproep van het Groninger Komitee te ondertekenen en in het komitee zitting te nemen.

GEBOEKT..

Pegasus

Van slavernij naar bevrijding

Bij de amsterdamsche uitgeverij Pegasus is onlangs een boek verschenen over de vrijheidsstrijd in Zuidelijk Afrika. Zuidelijk Afrika, voor alle duidelijkheid, is meer dan Zuid Afrika alleen, maar omvat ook Namibie, Angola, Rhodesie en Mozambique. Het boek: "Van slavernij naar bevrijding" is geschreven door een groep van vier mensen: Jan de Boo, die de eindredactie van het boek voor z'n rekening nam, en de hoofdstukken over Mozambique en de westerse economische belangen in Zuidelijk Afrika schreef, Pim Juffermans, Jacques Meerman en Henk Odink. Deze laatste drie schreven resp. over Zuid Afrika, Rhodesie en Angola.

In het boek trachten zij de voornaamste achtergronden te achterhalen van de huidige ontwikkelingen in dit deel van de wereld. Wat zijn die belangrijkste factoren? De schrijvers noemen er een aantal:

de ineenstorting van het fascistische Caetano-bewind in Portugal b.v. en daaraan gekoppeld de strijd van de bevrijdingsbewegingen in de portugese kolonien Guinee-Bissau, Mozambique en Angola; samen resulterend in de bevrijding van deze drie landen. Verder: de gewapende dan wel ongewapende strijd van de bevolking van Zuid Afrika en Rhodesie tegen de apartheid; tegen pasjeswetten, thuislanden-politiek en Bantoe-onderwijs en op meer diplomatiek niveau de toenemende isolering van de regiems van Vorster en Smith. De Duitse en Amerikaanse belangen in deze landen, die zich onder Vorster niet meer veilig voelen tegen het massale volksverzet, brachten de Amerikaanse regering van Carter er toe een 'andere' koers ten opzichte van de Vorster-klup te varen. Een koers die op het eerste gezicht op bevrijding van de zwarte bevol-

king lijkt, maar waar de schrijvers de achtergrond van duidelijk maken: veilig stellen van economische belangen. Dat is dan ook de reden waarom de progressieve bevrijdingsstrijd niets van deze politiek te verwachten heeft.

De schrijvers zijn zelf van mening dat het boek in een aantal opzichten een momentopname vormt van de politieke situatie aldaar. Immers: Zuidelijk Afrika bevindt zich in een stroomversnelling van conflicten, waardoor de situatie makkelijk en snel verandert. Toch maakt dit boek veel ontwikkelingen duidelijk. Het feit dat de schrijvers lijnen van nog voor de 60-er jaren oppakken en doortrekken tot het heden maakt bepaalde zeer recente ontwikkelingen inzichtelijk.

Van slavernij naar bevrijding. Amsterdam 1977, pegasus. 180 blz. f 15,--.

STUDAIR

STUDENTS' ASSOCIATION FOR INTERNATIONAL RELATIONS
 PRINS HENDRIKKADE 2-4 - AMSTERDAM - TEL. 020 - 24 30 89
 BIJKANTOOR GRONINGEN: GSB- REDUKTIE- EN REISBUROU,
 Visserstraat 46, Tel. 121237.

NIEUW WINTERPROGRAMMA !!

TREINREIZEN VOOR IEDEREEN ONDER DE 26 JAAR.

	enkel	retour
Chamonix	-	f216,-
Grenoble	-	-202,50
Perpignan	-	-246,50
Paris	f 58,-	- 93,-
London	- 52,-	-104,-
Dublin	-105,-	-210,-
Warszawa	- 95,50	-191,-
Berlin	- 62,-	-123,50
Luzern	- 89,-	-171,50
Innsbruck	- 98,50	-196,50

NIEUW: VERZORGDE WINTERSPORTVAKANTIES
 incl. pension, ski-lessen, etc.

enkele voorbeelden:

Stans (Oostenrijk-Tirol)	v.a. f790,-
Morzine (Haute Savoie)	v.a. f1160,-
Alt Aussee (Oostenrijk)	v.a. f825,-
Gries (oostenrijk)	v.a. f750,-

VLEGREIZEN VOOR IEDEREEN (NIET AAN LEEFTIJD
 GEBONDEN), MAAR NIET NAAR ZUID-AFRIKA!

enkele voorbeelden:
 Charter naar New York, vanaf Brussel:
 enkele reis: f495,-
 retour f850,- (max.
 één jaar)

Geen boekingstermijn; boeken zolang er plaats
 is. Vanaf New York kan elke door-
 vlucht op het Amerikaanse continent verzorgd
 worden door STUDAIR. Bijvoorbeeld:
 San Francisco v.a. f870,- (enkel), f1600,- (ret
 Montreal v.a. f620,- ,, f1100,- ,,
 (prijzen incl. Brussel-New York)

(advertentie)

Gevraagd

ZAKELIJK MEDEWERKER

om het reductieburo te runnen: het
 verzorgen van de inkoop (goedkoop),
 het verzorgen van de publiciteit
 (i.s.m. de Gsb fakulteitsgroepen),
 en het financiële beheer.
 Dit alles in nauwe samenwerking met
 de "balie-dames" en de sekretaris-
 intern van de Gsb.

voor studie en ontspanning

STANDAARD-BOEKHANDEL

Zwanestraat 41-43 - Tel. 126749

REDUKTIE - en REISBURO

Visserstraat 46

GEOPEND MAANDAG T/M VRIJDAG VAN HALF TWEE TOT HALF ZES.
 TEL. 121237

STEREO-APPARATUUR

BANDRECORDERS/DECKS

AKAI	4000 DS	f485,60
SONY	TC 378	-738,10

LUIDSPREKERBOXEN

MARANTZ	HD 44	-180,60
PIONEER	HPM 40	-305,-
WHARFDALE	Linton 3 XP	-152,50

PLATENSPELERS

DUAL	CS 502-1	-314,80
PIONEER	PL 112 D	-237,90
MARANTZ	6300	-437,98

TUNERS

PIONEER	TX 5500 II	-324,60
PHILIPS	22 RH 640	-241,60

VERSTERKERS

MARANTZ	1030 E	-284,30
PHILIPS	22 RH 551	-495,40
PIONEER	SA 5500 II	-262,30

STUDIE BOEKEN ± 10% korting

Mits in grote aantallen: bespreek het in je
 kollege of werkgroep.
 Hoe meer exemplaren per titel, hoe meer korting
 ZEER VROEGTIJDIG BESTELLEN VOORKOMT TELEURSTEL
 VROEGTIJDIG BESTELLEN VOORKOMT TELEURSTELLING!!
 De levertijd kan soms lang zijn (soms 6 weken).

10% KORTING

op foto-artikelen op vertoon van
 je GSB-lidmaatschapskaart bij
 't KRUYTVAT en bij STEENMEYER.

15% KORTING

PLATENBONNEN
 van f10,- voor f8,50
 van f15,- voor f12,75
 en van f20,- voor f17,-

SCHRIJFMACHINES

ERIKA 34 VOOR f213,-
 ERIKA 44 VOOR f250,-

ook TRIUMPH en OLIVETTI
 schrijfmachines.

SOCIAAL GEOGRAFEN OPGELET !!!

Het uittreksel, "Man, Location and
 Behaviour" van Kevin Cox, een uitgave
 van het GSB-uittrekselkomité sociale
 geografie, nu ook op het reductieburo
 verkrijgbaar.....f 1,-

TWEDE-HANDS BOEKEN

voor psychologie, sociologie en soci-
 ale geografie.

verder:

diverse 'kantoor'-artikelen zoals
 multo-banden (groot en klein), blok
 schrijfblokken en: VELPON.....70 cts

Receptje

EEN WITLOF SALADE VOOR TWEE
PERSONEN.

2 ons witlof
1 zure appel
handje rozijnen
3 walnoten
1 ei
1 lepel azijn
evt.: 1 lepel olie
bieslook
ei ter garnering

Was de Witlof en snij ze fijn.
Was en wel de rozijnen in heet water
Kook een ei. Pra. het fijn in een
schaal en maak er samen met de azijn
en evt. de olie een sausje van.
Rasp de appel, voeg deze samen met
de rozijnen de en de gehakte wal-
noten toe. Eventueel ook de boe
bieslook.
Tot slot de Droog Witlof toevoegen
en alles goed dooreen mengen.
Het ei ter garnering kan er nu

ook nog boven op maar dat is wel
wat teveel van het goede.
Rauwkost is erg gezond, het is goed
voor de tanden en het zet de spijs-
vertering aan. Het voordeel van
Witlof rauw eten is daarbij nog
dat het veel voordeliger is als ge-
kookt, je hebt nl. veel minder nodig
en die specifieke bittere smaak
die gekookte witlof heeft ontbreekt.

DONDERS'

"De partij van de arbeid is goed maar niet gek".
Zie hier, wat mij betreft, de meest bruikbare conclusie
uit het afgelopen formatie-tijdperk. Een nader analyse
laat ik graag aan de 13 miljoen andere nederlandse des-
kundigen over. Een kleine blik vooruit wil ik, vandaag
12 november, wel wagen.

Van alle opgesomde mogelijkheden die het vaderland
nog resteren om aan een kabinet te geraken, is de origi-
neelste variant zonder twijfel afkomstig van de Heer H.
Wiegel: een nationaal kabinet. Voorwaar een parmantig i-
dee, van een man die in z'n hersens minstens maagre hek-
sens dansen heeft. Mooie club wordt dat.

Den Uyl als chef. Van Agt als vice. Wiegel vice-vice en
Terlouw nog vicer dan vice-vice. En maar knokken over
abortus en uitkeringen, over geld, over grond, over doen
en over laten en alleen het laatste gebeurt. Dr. Caliga-
ri wordt coach van de nationale selectie. Géén ander be-
schikt over voldoende ervaring met een rariteiten-kabi-
net. Nog een geluk dat we Argentinië al gehaald hebben.

Mocht dit kabinet er niet komen - wat mij zou ver-
bazen, want als je 25 mei goed bekijkt dan heeft het
volk hier natuurlijk om gevraagd, de geest van de ver-
kiezingsuitslag dus - dan heb ik nog een handsaam voor-
stel: wat zou men deken van een internationaal kabinet?
Nee, even rustig nadenken. Kijk, met de toenemende in-
vloed van de multinationals staat het garant voor een
slagvaardig beleid. En als we zo'n ploeg weten aan te
trekken dan hebben we onmiddellijk de voorstrektersfunc-
tie die bij onze pioniersgeest past, terug.

Wat te denken van gastarbeiders als Vorster als on-
ze minister van buitenlandse zaken. Fidel Castro op ont-
wikkelingshulp. Strauss op defensie en Breznjov op bin-
nenlandse zaken. Justitie is voor Paus Paulus en Caril-
lo gaat wetenschapsbeleid doen. Rudi Dutschke onderwijs
en volksgezondheid gaat naar 'Miami Nightmare' Anita
Bryant. Iets minder vergaand dan een nationaal kabinet,
dus haalbaarder.

Wie zeurt er dan nog over Andriessen. Die wordt gewoon
reserve-keeper bij het dertiende van PSV. Van Agt raakt
zwanger en Lubbers wordt penningmeester van de plaatse-
lijke duivenclub. Klein gaat ein-de-lijk zijn school-
geld te-rug-ha-len en Den Uyl doet voortaan zelf de ou-
wejaarsconferentie. Alles is weer tot z'n proporties te-
ruggebracht.

Maar zover zal het waarschijnlijk niet komen. Het

zaltoch wel dat rooms- rode kabinet met het liberale
randje worden, dat al bijna een half jaar op stapel
staat. Droevig. De heilloze weg van buitgen naar en voor
rechts is voor de democratie een gevaarlijk pad geble-
ken.

Moedertje PvdA stuurt zoontje Ed om boodschappen naar
de supermarkt van Baas van Agt. Maar Eddie vindt er niet
alles van z'n gadinkje. "Rookworst jongeman, nee, die
hebben we niet meer, maar misschien dat de jongeman deze
overheerlijke zure haring lust. Ook lekker en niet veel
duurder." Bij het afrekenen blijkt het toch allemaal wat
te prijzig. "Geeft niet jongeman trekt u de broek maar
uit en laat u de boodschappentas maar achter, staan de
jongeheer en ik weer quitte, jongeheer, dank u beleefd
jongeheer".

Thuis gekomen blijkt moeder de vrouw het allemaal niet
zo te waarderen. Boze woorden. Maar niet voor lang. Want
ach, zure haring is te vreten en anders was er helemaal
niets op tafel gekomen. Volgende keer gewoon wat kriti-
scher zijn als de rookworst op is. Even laten zien dat
je niet met je laat sullen. Eisen stellen. "Ja meneer
van Agt zure haring is inderdaad lekker, maar mag ik wel
even weten waar die vis gevangen is. Ik lust ze alleen
uit de Rode Zee, ziet u". Zoiets.

Beter zou het zijn als moedertje PvdA weer bij het
kruideniertje op de hoek ging kopen. Daar is rookworst
een rookworst en je kan er krediet krijgen. Nog wel. Er
zijn massa's kruideniers-op-de-hoek.
Zolang de politiek niet enkel in Den Haag gemaakt wordt,
moet de PvdA het met D'66, de PPR en wat aardige christe-
nen in een minderheidskabinet toch kunnen roeten. De PSP
en de CPN zijn ook niet vies van progressieve politiek.
En wie een beroep doet op de man en de vrouw in de straat
(vgl. de neutronenbom) is sterker dan zo'n vijftienzeven-
tig zetels samen. Ook dat, ja dat is democratie. Tel uit
je winst.

Ben Donders

Ben Donders.

CDA-VVD COALITIE? DE PAUS EN DE POU S ALS PREMIER.

NAAM.....:

ADRES.....:

STUDIERICHTING:

WOONPLAATS.....:

NAIT SOEZ'N

LID VAN DE GROENINGE STUDENTENBOND

NAIT SOEZ'N

LID VAN DE GROENINGE STUDENTENBOND

NAIT SOEZ'N

LID VAN DE GROENINGE STUDENTENBOND

WORDT LID VAN DE

GSB, GIRO: 1229746.

TEL: 114597

of: 114598

WORDT LID VAN DE GSB, GIRO: 1229746. TEL: 114597

of: 114598